

Spis treści

Przedmowa	13
-----------------	----

CZĘŚĆ PIERWSZA

KSZTAŁTOWANIE SIĘ POWOJENNEGO ŁADU MIĘDZYNARODOWEGO

Rozdział I

ROZPAD WIELKIEJ KOALICJI W EUROPIE (1945–1947)

1. Rozbieżności w obliczu zwycięstwa	17
2. Dwa nurty realizacji postanowień układu poczdamskiego w stosunku do Niemiec	28
3. Dwa nurty polityki wobec byłych sojuszników Niemiec hitlerowskich w Europie	34

Rozdział II

PODZIAŁ EUROPY (1947–1949)

1. Polistrategia USA wobec Europy	39
2. Podział Niemiec	45
3. Narodziny bloku wschodniego	50

Rozdział III

KRYZYS POWOJENNYCH STOSUNKÓW W AZJI (1945–1949)

1. Zakończenie wojny z Japonią i jej konsekwencje	54
2. Problem koreański	59
3. Zwycięstwo rewolucji chińskiej i podział Chin	62
4. Początki dekolonizacji w Azji	65

Rozdział IV

SZCZYT I PRZESILENIE „ZIMNEJ WOJNY” W EUROPIE (1949–1955)

1. Remilitaryzacja Niemiec	77
2. Problem traktatu pokoju z jednolitymi Niemcami	80

3. Polityka bloku wschodniego w sprawie bezpieczeństwa europejskiego	84
4. Geneza dialogu Wschód – Zachód	86

Rozdział V

PRZEBUDZENIE SIĘ AZJI (1949–1955)

1. Zwycięstwo Wietnamczyków nad Francuzami	90
2. Wojna i pokój w Korei	94
3. Dwa nurty polityki wobec Japonii	99
4. Geneza neutralizmu	102
5. Konflikty i przemiany na Bliskim i Środkowym Wschodzie	105

Rozdział VI

PROCESY WYZWOLEŃCZE W AFRYCE I AMERYCE ŁACIŃSKIEJ (1945–1955)

1. Miejsce arabskiej Afryki w planach imperialistycznych	109
2. Zagrożenie imperiów kolonialnych w Czarnej Afryce	113
3. Neokolonialna geneza systemu międzyamerykańskiego	117
4. Dominacja USA w systemie międzyamerykańskim	119

CZĘŚĆ DRUGA

POD ZNAKIEM KONFRONTACJI MIĘDZYPŁOKOWEJ (1955–1969)

Rozdział VII

KSZTAŁTOWANIE PODSTAW RÓWNOWAGI SIŁ MIĘDZY WSCHODEM A ZACHODEM (1955–1962)

1. Napięcia wokół problemów niemieckich	121
2. Dylematy wyścigu zbrojeń	124
3. Utrwalanie struktur subkontynentalnych	127
4. Trudności dialogu Wschód–Zachód	131

Rozdział VIII

PRZEBUDZENIE SIĘ AFRYKI (1955–1963)

1. Wojna o niepodległość Algierii	134
2. Przełom w procesie dekolonizacji Czarnej Afryki	137
3. Kryzys kongijski	142
4. Współpraca międzynarodowa państw afrykańskich	144

Rozdział IX

POCZĄTEK ODPREŻENIA W STOSUNKACH WSCHÓD-ZACHÓD (1962-1969)

1. Uzgodnienia hamujące wyścig zbrojeń	147
2. Rozwój rzeczowej współpracy między państwami Wschodu i Zachodu	150
3. Przesilenie w bloku atlantyckim	154
4. Problemy bloku wschodniego	156

Rozdział X

PRZEWARTOŚCIOWANIA W STOSUNKACH MIĘDZYAMERYKAŃSKICH (1955-1969)

1. Przełom w systemie międzyamerykańskim	160
2. Kontrowersje wokół rewolucji kubańskiej	162
3. Interwencja USA w Republice Dominikańskiej	166
4. Walka o dekolonizację strefy Kanału Panamskiego	168

Rozdział XI

NOWA ROLA AFRYKI (1963-1969) 170

1. Walka OJA o pełną dekolonizację kontynentu	170
2. Grupa państw afrykańskich na forum ONZ	173
3. Rozwiązywanie konfliktów i kryzysów afrykańskich	175

Rozdział XII

WSTRZĄSY I NAPIĘCIA W AZJI (1955-1969)

1. Przeszkody w normalizacji stosunków na Dalekim Wschodzie	178
2. Konflikty na subkontynencie indyjskim	183
3. Wojna wietnamska	185
4. Konflikty w Azji Południowo-Zachodniej	191

CZĘŚĆ TRZECIA

INSTYTUCJONALIZACJA NEGOCJACJI I ODPREŻENIA (1969-1990)

Rozdział XIII

DIALOG RADZIECKO-AMERYKAŃSKI (1969-1979)

1. Przesłanki dialogu	198
2. SALT I	200

3. SALT II	201
4. Dialog i rywalizacja	204

Rozdział XIV

NORMALIZACJA STOSUNKÓW W EUROPIE (1969–1975)

1. Ewolucja dwóch bloków	207
2. Normalizacja stosunków RFN z państwami Układu Warszawskiego	211
3. Uregulowanie problemu Berlina Zachodniego	214
4. Powodzenie KBWE	215
5. Początek rokowań wiedeńskich	219

Rozdział XV

PRZESŁANKI SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓŁPRACY W EUROPIE (1975–1979)

1. Torowanie dróg ogólnoeuropejskiej współpracy gospodarczej	222
2. Pozaekonomiczna współpraca ogólnoeuropejska	225
3. Weryfikacja KBWE	227
4. Próby rozciągnięcia odprężenia między blokami na sferę wojskową	230

Rozdział XVI

TRUDNE OSIĄGANIE POKOJU W AZJI (1969–1979)

1. Wojny i przemiany indochińskie	234
2. Konsekwencje wojny bengalskiej	239
3. Rywalizacja wielkich mocarstw na Dalekim Wschodzie	242
4. Nowe etapy kryzysu bliskowschodniego	247
5. Konflikty na Środkowym Wschodzie	255

Rozdział XVII

DĄŻENIA DO NORMALIZACJI STOSUNKÓW NA KONTYNENCIE AMERYKAŃSKIM (1969–1979)

1. Walka Ameryki Łacińskiej o niezależnienie się od USA	258
2. Umacnianie się orientacji prosocjalistycznej w Ameryce Łacińskiej	262
3. Wzrost pozycji amerykańskich mocarstw regionalnych	264
4. Próby zrównoważenia systemu międzyamerykańskiego	267

Rozdział XVIII

WYSIŁKI NA RZECZ UNOWOCZEŚNIENIA STOSUNKÓW W AFRYCE (1969–1979)

1. Walka przeciwko resztkom systemu kolonialnego	271
--	-----

2. Rozwiązywanie konfliktów afrykańskich	280
3. Wzmoczona aktywność międzynarodowa państw afrykańskich	286

Rozdział XIX

WZROST NAPIĘĆ W STOSUNKACH GLOBALNYCH (1979–1985)

1. Międzyblokowy wyścig zbrojeń	290
2. Dyplomacja i propaganda antyzbrojeniowa ZSRR	292
3. Ideologizacja stosunków gospodarczych	297

Rozdział XX

UTRWALANIE PODZIAŁU EUROPY (1979–1985)

1. Wysiłki na rzecz konsolidacji NATO	300
2. Rozszerzenie EWG	303
3. Propozycje Układu Warszawskiego w sprawie odprężenia w Europie	307
4. Próby integrowania gospodarek planowych	308

Rozdział XXI

NOWE NAPIĘCIA W STOSUNKACH OGÓLNOEUROPEJSKICH (1980–1985)

1. Utrwalenie procesu KBWE	310
2. Dwie tendencje w rokowaniach wiedeńskich	321
3. Ożywienie idei stref bez broni masowego rażenia	324
4. Nowy etap kontaktów między EWG a RWPG	327
5. Ponowne stawianie „otwartej kwestii niemieckiej”	328

Rozdział XXII

TRUDNE PROBLEMY W STREFIE AZJI I PACYFIKU (1979–1985)

1. Utrwalenie wrogości między państwami koreańskimi	331
2. Międzynarodowe konsekwencje chińskiej polityki modernizacji i otwarcia	335
3. Nowe problemy strefy Pacyfiku	343
4. Zabiegi o stabilizację sytuacji na Półwyspie Indochińskim	347
5. Problemy współpracy państw Azji Południowej	350
6. Ścieranie się dążeń wojennych i pokojowych w Azji Środkowej	353
7. Nowy etap walk o rozwiązanie kryzysu bliskowschodniego	364

Rozdział XXIII

NOWE NAPIĘCIA W STOSUNKACH MIĘDZYAMERYKAŃSKICH (1979–1985)

1. Napięcia w stosunkach gospodarczych	380
--	-----

2. Spory wokół rewolucji nikaraguańskiej	383
3. Węzeł konfliktów w Ameryce Środkowej	388
4. Konflikty w regionie karaibskim	393
5. Waszyngton wobec samodzielnych dążeń mocarstw latynoamerykańskich	394

Rozdział XXIV

PROBLEMY UTRUDNIAJĄCE STABILIZACJĘ STOSUNKÓW W AFRYCE (1979–1985)

1. Konflikt podtrzymywany przez Republikę Południowej Afryki	398
2. Spory wokół Sahary Zachodniej	405
3. Ogniska konfliktów afrykańsko-arabskich	410
4. Myślenie o bezpieczeństwie afrykańskim	413
5. Kontynentalne i subregionalne problemy rozwoju Afryki	415

Rozdział XXV

PRZESŁANKI NOWEGO ŁADU EUROPEJSKIEGO (1985–1990)

1. Od globalnej konfrontacji do współdziałania	417
2. Dyplomacja ustępstw w dziedzinie wojskowej	426
3. Zjednoczenie Niemiec	428
4. Na drodze przewyżczenia podziałów europejskich	434
5. Instytucjonalizacja procesu paneuropejskiego	443

Rozdział XXVI

REGULOWANIE PROBLEMÓW W STREFIE AZJI I PACYFIKU (1985–1990)

1. Dynamizacja stosunków między mocarstwami na Dalekim Wschodzie	445
2. Przygotowania do rozwiązania problemu kambodżańskiego	450
3. Zmiana układu stosunków w strefie Pacyfiku	451
4. Poszukiwanie środków zaufania w Azji Południowej	453
5. Przedłużanie się konfliktów w Azji Środkowej	454
6. Instytucjonalizacja walki o tożsamość palestyńską	462

Rozdział XXVII

POCZĄTKI ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW AFRYKAŃSKICH (1985–1990)

1. Rosnąca presja trudności gospodarczych w Afryce	470
2. Nasilenie walki przeciwko apartheidowi	472
3. Droga Namibii do niepodległości	475
4. Przygotowania do pokojowego rozwiązania konfliktu angolańskiego	479
5. Degradacja stosunków w „rogu Afryki”	481

6. Stabilizacja stosunków w Afryce Północnej	485
7. Problemy przygraniczne strefy Maghrebu	488

Rozdział XXVIII

LIKWIDACJA KONFLIKTÓW W AMERYCE (1985–1990)

1. Przywracanie pokoju w Ameryce Środkowej	492
2. Wysiłki na rzecz integracji latynoamerykańskiej	496
3. Nowa polityka mocarstw latynoamerykańskich	498
4. Przewartościowanie w stosunkach między obu częściami Ameryki	501

CZĘŚĆ CZWARTA

KSZTAŁTOWANIE NOWEGO ŁADU MIĘDZYNARODOWEGO LAT 1990.

Rozdział XXIX

NASTĘPSTWA WIELKIEJ TRANSFORMACJI W EUROPIE

1. Rozpad bloku wschodniego	503
2. Od ZSRR do WNP	505
3. Droga do partnerstwa Waszyngtonu i Moskwy w nowym ładu światowym	515
4. Poszukiwania nowego ładu międzynarodowego w strefie Europy Środkowej	525
5. Ewolucja bloku zachodniego	546
6. Rozwój procesów paneuropejskich i transeuropejskich	571
7. Kryzys jugosłowiański	588

Rozdział XXX

PRZEWYCIĘŻANIE KONFLIKTÓW I NAPIĘĆ W AZJI

1. Stabilizacja stosunków między mocarstwami na Dalekim Wschodzie	603
2. Trudności „nowego partnerstwa” państw koreańskich	614
3. Rozwiązanie problemu kambodżańskiego	620
4. Wysiłki integracyjne w strefie Pacyfiku	626
5. Budowa zaufania w Azji Południowej	631
6. Następstwa II wojny w Zatoce Perskiej	634
7. Rozwój rzeczywistego procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie	643

Rozdział XXXI

STABILIZACJA STOSUNKÓW NA KONTYNENCIE AMERYKAŃSKIM

1. Działania na rzecz integracji latynoamerykańskiej	655
--	-----

2. Budowa wspólnego rynku w Ameryce Północnej	658
3. Rozwiązywanie konfliktów w Ameryce Środkowej i na Karaibach	660
4. Odnowa stosunków między dwoma częściami Ameryki	669

Rozdział XXXII

TRUDNOŚCI LIKWIDACJI KONFLIKTÓW AFRYKAŃSKICH

1. Likwidacja systemu apartheidu	673
2. Wygaszanie konfliktu angolańskiego	677
3. Przedłużanie się konfliktów w „rogu Afryki”	680
4. Przeszkody w stabilizacji stosunków w Afryce Północnej	684
5. Cień nowego ładu międzynarodowego nad Afryką	688

Wybrana bibliografia

I. Stosunki globalne, ponadregionalne i syntezy	693
II. Stosunki w kręgu europejskim	698
III. Stosunki w kręgu Azji i Pacyfiku	705
IV. Stosunki w kręgu afrykańskim	712
V. Stosunki w kręgu amerykańskim	715
VI. Różne aspekty stosunków międzynarodowych w periodykach	719
Indeks nazwisk	721